

видів і типорозмірів виробів однакового функціонального призначення; формування єдиної системи показників якості продукції, методи її випробування та контролю; уніфікація вимірювань і позначень; створення єдиних систем класифікації та кодування продукції, носіїв інформації, форм і методів організації виробництва.

За інформацією Держветфітослужби «на 99% українських підприємств, що здійснюють експорт до Європейського Союзу, введена і працює система НАССР».

Результати стандартизації відображаються в спеціальній нормативно-технічній документації. Основними її видами є стандарти й технічні умови – документи, що містять обов'язкові для продуцентів норми якості виробу і способи їхнього досягнення (набір показників якості, рівень кожного з них, методи й засоби вимірювання, випробувань, маркування, упакування, транспортування та зберігання продукції).

ЛІТЕРАТУРА

1. Про безпечність та якість харчових продуктів [Електронний ресурс] : закон України від 23.12.97 р. № 771/97-ВР. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/771/97-вр>

УДК 330.341.1:631.14

ОЦІНКА ВПЛИВУ ФАКТОРІВ НА ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ З РОЗВИНУТИМ СВИНАРСТВОМ

*Лугова О. І., асистент кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет*

Основоположним принципом будь-якого підприємства є безперервність діяльності, яка може бути забезпечена наявністю і оптимальним зростанням економічного потенціалу.

Формування економічного потенціалу підприємства як системи є процесом моделювання ефекту від використання його ресурсів, здібностей і резервів в рамках поставлених цілей відповідно до сприятливих можливостей зовнішнього середовища і факторів невизначеності, а також під контролем підсистеми управління.

Технологія формування економічного потенціалу підприємства передбачає вирішення задачі отримання раціональної його структури, що враховує логічні взаємозв'язки та інтенсивність впливу факторів внутрішнього і зовнішнього середовища функціонування підприємства.

Економічний потенціал підприємств з виробництвом продукції свинарства формується під впливом середовища, в умовах якого здійснюється їх діяльність.

Формування економічного потенціалу підприємств з розвинутим свинарством має забезпечувати ефективне, розширене відтворення конкурентоспроможної екологічно чистої продукції при збереженні довкілля та підвищенні якості життя працівників, зайнятих в галузі.

Сучасне середовище підприємств характеризується надзвичайно високим ступенем складності, динамізму, невизначеності і нестабільності. Здатність пристосовуватися до змін у зовнішньому середовищі – основна умова виживання підприємства і формування його економічного потенціалу.

Дослідження впливу факторів на формування економічного потенціалу дозволить підприємству, по-перше, оцінити параметри якісних і кількісних характеристик економічного потенціалу і, по-друге, проаналізувати наслідки впливу даних факторів на параметри економічного потенціалу, а також розробити заходи, які дозволять використовувати позитивні моменти цього впливу і нейтралізувати негативні.

За своїм призначенням економічний потенціал підприємства, як цілісне утворення, не тільки відчуває вплив факторів зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства, а й покликаний взаємодіяти з ними на основі використання та посилення впливу сприятливих факторів для розвитку підприємства; протидії та зниження негативного впливу інших факторів.

Аналіз впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища на потенціал підприємства дає час для прогнозування можливостей, розробки плану дій на випадок непередбачених обставин, визначення заходів, які дозволять перетворити загрози на вигідні можливості, виявити внутрішні і зовнішні резерви нарощування економічного потенціалу.

Для аналізу впливу зовнішнього середовища на формування економічного потенціалу підприємств з розвинутим свинарством Миколаївської області нами був використаний метод STEP-аналізу, який дозволяє оцінити політичні, економічні, соціальні і технологічні фактори.

Для більш повного розкриття рівня економічного потенціалу наведемо STEP-аналіз факторів, які впливають на розвиток підприємств з розвинутим свинарством (табл. 1).

У доповнення до проблем підприємств, які займаються виробництвом продукції свинарства слід віднести: недостатня державна підтримка сільськогосподарських і м'ясопереробних підприємств; повільний розвиток ринкової інфраструктури; недостатність інформації і аналітичної бази для своєчасного реагування підприємств на вплив зовнішнього середовища і прийняття ефективних управлінських рішень; невисока частка наукоємних виробництв; недостатнє стимулювання підприємств до впровадження інновацій; низька питома вага племінного поголів'я; низька продуктивність свиней; порушення зооветеринарних норм і вимог щодо утримання тварин.

Таблиця 1 STEP-аналіз факторів, які впливають на формування економічного потенціалу підприємств з розвинутим свинарством

Фактори	Ймовірність	Вплив
Політичні		
Зміни в законодавстві.	Висока	Зміни податкового навантаження
Збільшення обсягів імпорту м'яса	Висока	Висока конкуренція створить негативні передумови для вітчизняних виробників і може витіснити їх з ринку
Економічні		
Зміна курсу іноземних валют	Висока	Збитки від зміни в курсах
Високий рівень інфляції	Висока	Падіння попиту на продукцію. Зміни попиту споживачів (вимушений перехід на продукцію з більш низькими цінами).
Зміни цін на комунальні витрати підприємств	Висока	Зростання собівартості продукції
Зміни відсоткових ставок по кредитах	Висока	Зростання собівартості продукції
Соціальні і культурні		
Зміни в доходах населення	Висока	Вимушений перехід на дешеву продукцію
Підвищення споживчої грамотності до продуктів	Середня	Зміни попиту споживачів (зростаючий попит на натуральну продукцію)
Технологічні		
Невисокі очікування технологічного прориву в галузі	Висока	Підприємства не дуже прагнуть (і не мають фінансової можливості) впроваджувати у виробництво інноваційні технології, які використовуються в інших країнах

Джерело: узагальнено автором

Таким чином, вище перелічені фактори не дозволяють забезпечити інтенсивність виробництва і домогтися найбільш оптимального використання всіх ресурсів.